

SPREEKPUNTEN PETER GLAS AFRONDING PROJECT PRINS HENDRIKZANDDIJK 4 SEPTEMBER 2019

- Zeer veel dank voor de uitnodiging om hier aanwezig te zijn.
- En dank aan Rob voor deze mooie introductie.
- Ik ben blij hier aanwezig te zijn. Bij de afronding van dit belangrijke project waarmee Texel en daarmee Nederland 200 ha groter is geworden!
- 18 km dijkversterking, drie gemalen met uitstroomkokers, 200 ha building with nature oplossing, 1,6 km nieuwe primaire kering.
- Dit is niet zomaar een dijkversterkingsproject. Dat mag duidelijk zijn.
- Het was een grote klus en dat op een plek waar de omgeving met argusogen de plannen in de gaten houdt. En terecht! Dit stukje Nederland is immers uniek en het beschermen waard.
- Door de unieke samenwerking die jullie hebben weten te vinden is het jullie gelukt om niet alleen de waterveiligheidsopgave aan te pakken, maar ook nieuwe natuur te creëren die toekomstbestendig is.
- Als bioloog gaat me die natuur natuurlijk aan het hart, ik ben dan ook ontzettend trots dat ik straks dit stukje nieuwe Nederland weer terug mag geven aan de bewoners van Texel. Maar ook aan de grutto's en alle andere dieren die hier leven.
- Maar, laat ik het eerst hebben over die bijzondere en belangrijke samenwerking.
- Het is fantastisch om te zien dat de lessen als het gaat om dijkversterkingsprojecten die we in het hele land leren hier al in de praktijk zijn gebracht:
 - Benut de gebiedskennis van omwonenden. De mensen aan de dijk hebben vaak hele goede en prima uitvoerbare ideeën over de vormgeving en inrichting van de dijk. Neem die inzichten serieus! Ik heb niet alleen de voorbeelden gezien waar dit goed gaat, zoals hier, maar ook voorbeelden van waar het toe kan leiden als je als overheid de participatie "voor de Bühne" doet.
 - Betrek mensen al vanaf het begin. Door mensen al te betrekken bij het maken van de plannen, komen deze niet alleen sneller tot uitvoering, maar ook met meer begrip voor of zelfs tevredenheid over het resultaat.
 - En ook heel belangrijk; wees transparant in de afweging! Laat zien welke keuzes gemaakt worden, welke elementen daarbij een rol spelen en hoe je die laat wegen.
- Ik hoop en verwacht dat de lessen dit hier zijn geleerd over het inrichten van een participatieproces ook andere projecten ten goede komen. Dat is nodig, want we hebben nog een hoop projecten te gaan!
- Hoeveel meters er precies moeten worden gemaakt weten we nog niet precies, maar het kan zo maar zijn dat we tot 2050 ongeveer een kilometer dijk per week moeten versterken.
- De manier waarop we dit doen worden ondertussen -terecht- steeds hogere eisen gesteld. Het moet dus niet alleen maar sneller en goedkoper, maar ook nog eens fraai ingepast en in goed overleg met de omgeving.

- En natuurlijk hebben we te maken met een onzekere toekomst met een veranderend klimaat en een stijgende zeespiegel.
- Toen de werkzaamheden bezig waren (en misschien nu ook nog wel) stond er aan het begin van deze dijk een groot bord van Rijkswaterstaat met een afbeelding van een grote verrekijker, als symbool van deze dijkversterking.
- Dat is ook een mooi symbool van hoe we werken in het Deltaprogramma: we kijken ver vooruit en vertalen dat naar concrete opgaven in het hier en nu. Verstandige keuzes maken, waar je geen spijt van krijgt. En dan samen de schouders er onder.
- Dat is wat mij betreft een serieuze uitdaging voor alle overheden en marktpartijen die aan de uitvoering van het deltaplan Waterveiligheid werken. Voor de dijkwerkers, maar ook voor de rivierverruimers, de zandsuppleerders, baggeraars etcetera.
- Ik heb niets anders dan respect hoe jullie hier samen hebben gewerkt en een flexibele ontwerp hebben kunnen neerzetten zodat meebewogen kan worden met toekomstige veranderingen.
- Een prachtig voorbeeld hoe uitvoering gegeven wordt aan de voorkeurstrategie voor waterveiligheid van het Waddengebied uit het Deltaplan waterveiligheid: de belangrijkste waarden van het Waddengebied blijven behouden met zo natuurlijk mogelijke maatregelen.
- Nogmaals dank voor de uitnodiging om hierbij aanwezig te zijn. En ik zie ernaar uit om het project straks buiten met eigen ogen te gaan aanschouwen.